



በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዴሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ

የጤና ጥበቃ ሚኒስቴር

በመንግስት ሆስፒታሎች የግል ሕክምና አገልግሎት
የአሰራር መመሪያ

ጤና ጥበቃ ሚኒስቴር

2007 ዓ.ም

ማጠቃለያ

መግቢያ	1
ክፍል አንድ	2
ጠቅላላ ድንጋጌ	2
አንቀጽ 1. አጭር ርዕስ.....	2
አንቀጽ 2. ትርጓሜ.....	2
አንቀጽ 3. አወጪው ባለስልጣን	3
አንቀጽ 4. የመሠረዳ ወጪዎች ወሰን	3
አንቀጽ 5. የመሠረዳ አላማዎች.....	3
ክፍል ሁለት.....	3
የግል ህክምና አገልግሎት አሰጣጥ መርሆዎች	4
አንቀጽ 6. የግል ህክምና አገልግሎት አሰጣጥ መርሆዎች.....	4
ክፍል ሦስት	5
የግል ህክምና አገልግሎት ስለማቋቋም አደረጃጀት እና አስተዳደር	5
አንቀጽ 7. የግል ህክምና አገልግሎት ስለማቋቋም.....	5
7.1 ስለግል ህክምና አገልግሎት የማቋቋሚያ ወሳኔ	5
7.2 ስለግል ህክምና አገልግሎት ምክረታ ጊዜያዊ ኮሚቴ	5
7.3 መሳሻ የሀብት ምንጭ	6
7.4 የአገልግሎት ቅንጅት እና ስብጥር.....	6
አንቀጽ 8. የግል ህክምና አገልግሎት አደረጃጀት.....	7
.....	7
አንቀጽ 9. የግል ህክምና አገልግሎት መስጫ ክፍል አስተዳደር	8
9.1 በግል ህክምና አገልግሎት የሰራተኞች አመዳደብ	8
9.2 የግል ህክምና አገልግሎት የሥራ ሰዓት	9
ክፍል አራት.....	10
መበትና ግዴታ	10
አንቀጽ 10 የተገልጋዮች መበትና ግዴታ	10
.....	10

10.1 የተገልጋዮች መብት.....	10
10.2 የተገልጋዮች ግዴታ.....	10
አንቀጽ 11. የተቋሙ ግዴታዎች.....	10
.....	10
ክፍል አምስት	11
ስለ የዋጋ ተመን፣ የገቢ ክፍፍል፣ የፋይናንስ አስተዳደር እና አዲት	11
አንቀጽ 12. የግል ህክምና ክፍል አገልግሎት የዋጋ ተመን.....	11
አንቀጽ 13. የገቢ ክፍፍል.....	11
አንቀጽ 14. የፋይናንስ አስተዳደር	12
14.1 የገቢ አሰባሰብና ክፍያ አፈጻጸም.....	12
14.2 የግል ህክምና መከራከያ ክፍል የገቢ ምንጮች.....	13
14.3 የሂሳብ መዝገብ አያያዝ	14
14.4 የአዲት አገልግሎት.....	14
14.5 የሂሳብ ሪፖርት አቀራረብ.....	14
ክፍል ስድስት	16
ተግባር፣ ኃላፊነት እና ክትትልና ግምገማ	16
አንቀጽ 15. የጠፍ ጥበቃ ማ/ር ተግባርና ኃላፊነት.....	16
አንቀጽ 16. የሆስፒታሉ የሥራ አመራር ቦርድ.....	16
አንቀጽ 17. የሆስፒታሉ የሥራ አስኪያጅ.....	17
አንቀጽ 18. የግል ህክምና ክፍል ኃላፊ	18
አንቀጽ 19. ክትትልና ግምገማ	20
ክፍል ሰባት	21
ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች.....	21
አንቀጽ 20. ተጠያቂነት	21
.....	21
አንቀጽ 21. መመሪያው ስለሚሻሻልበት ሁኔታ	22
አንቀጽ 22. የተሻሩ መመሪያዎች	22
አንቀጽ 23. ተፈጻሚነት.....	22

ANEXES

አመልካቾች (INDICATORS).....	23
COST OF PROVIDING SERVICES AND PROCEDURES IN PRIVATE WING AT HOSPITAL LEVEL	24
1. LABORATORY	24
2. MINOR SURGERY.....	25
3. NURSING CARE &PROCEDURES.....	26
4. 4.MAJOR SURGERIES.....	27
5. OPHTHALMOLOGY PROCEDURES	28

6. DENTAL PROCEDURES	29
7. RADIOLOGY TEST	29
8. MISCELLANEOUS	31

የግል ህክምና አገልግሎት የትርፍ ክፍፍል

መግቢያ

በሆስፒታሎች የሚጠቀሙ የጤና አገልግሎት አሰጣጥ ደረጃውን የጠበቀና በሥራዓት የሚሆኑ እንዲሆን ለማሻሻል የሚከተሉት ምክር ቤት የፌዴራል ሆስፒታሎች አስተዳደር ደንብ ቁጥር 167/2001 ማድረቁ ይታወቃል፡፡ ይህንኑ ደንብ ይበልጥ ለማበራረትና ተፈጻሚ ለማድረግ እንዲረዳ በሚከተለው የፌዴራል ጤና ጥበቃ ሚኒስቴር በመንግሥት ሆስፒታሎች የግል ህክምና ክፍል አገልግሎት የአሰራርና የአደረጃጀት መመሪያ ቁጥር 001/2002 ማውጣቱ ይታወሳል፡፡

የዚህ አገልግሎት መጀመር የባለሙያዎችን የስራ ተነሳሽነት በማጠናከርና ባለብት ሆስፒታል ረጅም ጊዜ ቆይተው እንዲያገለግሉ ከማሻሻሉም በላይ ለህብረተሰቡ አሜሌታ የህክምና አገልግሎት ሆኗል፡፡ ይሁን እንጂ በአሠራሩ ላይ በተደረጉ ጥናቶች የአላቂ እቃዎች ለሆስፒታሉ የሚጠለስበት ስርአት አለመኖር፣ የግል ህክምና አገልግሎት በመደበኛ የህክምና አገልግሎት ሰዓት መጀመር፣ የስው ሃይል አመዳደብ መርሆ አለመኖር፣ የአገልግሎት ዋጋ ወጥ ያለመሆን፣ የገቢ ትርፍ ክፍፍል ስርአት አለመኖር እና የመነሻነት ችግሮች የተስተዋሉ በመሆኑና ከተጠቃሚው ህብረተሰብ በሚሰሩ ጥያቄዎች መሠረት ከዚህ በፊት በወጣው መመሪያው ያልተሸፈኑ ሁኔታዎችን ለማበራረትና የዋጋ ትመና ጣሪያ ለማስቀመጥ መመሪያውን ማሻሻል በማስፈለጉ ከሆስፒታል ሃላፊዎች እና ሌሎች ጉዳዩ ከሚጠለኩባቸው አካላት ጋር ወይይት ከተደረገበት በኋላ ይህ በሚከተሉት ምክር ቤት ደንብ ቁጥር 167/2001 ለጤና ጥበቃ ሚኒስቴር በተሰጠው ስልጣን የፌዴራል ሆስፒታሎች የግል ህክምና ክፍል የአፈጻጸም መመሪያ ወጥቷል፡፡

ክፍል አንድ
ጠቅላላ ድንጋጌ

አንቀጽ 1. አጭር ርዕስ

□ህ መመሪ□ «የፌዴራል ሆስፒታሎች የግል ሕክምና አገልግሎት የአሰራር መመሪያ» ቁጥር 01/2007 ተብሎ ሊጠራ ይችላል፡፡

አንቀጽ 2. ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ የተለየ ትርጉም የሚሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ መመሪያ፤

1. “የግል ሕክምና አገልግሎት” ከድንገተኛ ሕክምና አገልግሎት ወጪ ከመደበኛ የሕክምና አገልግሎት ጎን ለጎን ባለመኖራቸው ከስራ ሰዓት ወጪ በበዓላት ቀን በተመዘገቡ ክፍያ

የተመላላሽና የተኝቶ ሕክምና አገልግሎት ለመስጠት የተቋቋመ አገልግሎት ማለት ነው፡

2. “የመደበኛ የሕክምና አገልግሎት ክፍል” ማለት ሆስፒታሉ በመደበኛ የሥራ ሰዓት ለመደበኛ ሕክምና አገልግሎት ተገቢው የጠፍ ክብካቤ የሚሰጥበት ክፍል ነው፡

3. “ሜጅሚያት” ማለት የሆስፒታሉ ሜጅሚያት ማለት ነው፡

4. “የግል ሕክምና አገልግሎት ምስረታ ጊዜያዊ ኮሚቴ” ማለት ከተለያዩ የሆስፒታሉ ክፍሎች ከተወጣጡ ባለሙያዎች የሚሞረትና የግል ሕክምና መስጫ ክፍሉን በሆስፒታሉ ውስጥ ለማቋቋም አዋጭ ቱን በዝርዝር አጥንቶ የወሳኔ ሀሳብ የሚቀርብ ቡድን ነው፡

5. «ድንገተኛ ሕክምና» ማለት የወሊድ አገልግሎትን ጨምሮ በሰው ሰራሽና በተፈጥሮ ምክንያት ቅጽበታዊ እርዳታ የሚያሻው ያልተጠበቀና የከፋ የጤና መታወክ ሲያጋጥም የሚደረግ የሕክምና አገልግሎት ነው፡፡

6. “የአገልግሎት ጥራት” ማለት የተገልጋዩን ህብረተሰብ የጠፍ አገልግሎት ፍላጎትና የተቀመጡ ስታንዳርዶች በተመሳሳይ ደረጃ ተግባራዊ በማድረግ የሚለገዝን ወጠታ ማሞላት ማለት ነው፡

7. “የፌዴራል ሆስፒታል” ማለት ተጠሪነቱ ለጠፍ ጥበቃ ሚስተር የሆነ ሆስፒታል

ወይም በዩኒቨርሲቲ ስር የሚካተት የጽሑፍ አገልግሎት መስጫ የጽሑፍ ማስተላለፊያ ሆስፒታል ነው፡፡

8. በዚህ መመሪያ በወንድ ስታ የተገለፀው ለሴት ስታም ያገለግላል፡፡

አንቀጽ 3. አወጪው ባለስልጣን

ይህንን መመሪያ ያወጣው ባለስልጣን የፌዴራል ጽሑፍ ጥበቃ ሚኒስቴር ነው፡፡

አንቀጽ 4. የመመሪያው ተፈጻሚነት ወሰን

ይህ መመሪያ በሁሉም የፌዴራል ሆስፒታሎች ላል ተፈጻሚ ይሆናል፡፡

አንቀጽ 5. የመመሪያው አላማዎች

ይህ መመሪያ የሚከተሉትን አላማዎች ለማሳካት ያለመ ነው፡፡

5.1 የጤና ባለሙያዎች በትርፍ ጊዜያቸው ለሚሰጡት አገልግሎት ተጨማሪ ገቢ እንዲያገኙ በጤና ተቋሙ ውስጥ እንዲቆዩ ማበረታታት፣ የስራ ተነሳሽነታቸውን ማሳደግና የሙያተኞችን ፍልሰት መቀነስ፡፡

5.2 የመክፈል አቅም ያላቸውን ተገልጋዮች በምርጫቸው የሚፈልጉትን የህክምና ባለሙያና የአገልግሎት አይነት በሚፈልጉት ሆስፒታል በሚመቻቸው ቀንና የግል ህክምና አገልግሎት የሚጠበቅ ሰዓት እንዲያገኙ በማድረግ ተገልጋዮች በሚያገኙት አገልግሎት እንዲረኩ ማስቻል፡፡

5.2 ከግል ህክምና አገልግሎት በሚገኘው ተጨማሪ ገቢ በመጠቀም የመደበኛ አገልግሎትን ማሻሻል፡፡

ክፍል ሁለት

የግል ህክምና አገልግሎት አሰጣጥ መርሆች

አንቀፅ 6. የግል ህክምና አገልግሎት አሰጣጥ መርሆች

ሀ. የግል ህክምና አገልግሎት የሚሰጠው የመደበኛውን አገልግሎት በማያስተጓጉልና በሚያጠናክር መልኩ መሆን አለበት፡፡

ለ. ከምግብ፣ ከመኝታ ፣ ከሎች አገልግሎትና አገልግሎቱን ለማግኘት ከሚፈጀው ጊዜ በስተቀር በመጠበቅና በግል ህክምና አገልግሎት መካከል የአገልግሎት ጥራት ልዩነት መኖር የለበትም፡፡

ሐ. የግል ህክምና አገልግሎቱ መቋቋም በመጠበቅ የህክምና አገልግሎት መስጫ ክፍሎች የሚሰጠውን የቀጠሮ ጊዜ ለማሳጠር የሚደረገውን ጥረት ማወክ የለበትም፡፡

መ. በመጠበቅ የህክምና አገልግሎት ያልተጀመሩ ወይም የማይሰጡ የህክምና አገልግሎቶች በግል ህክምና ክፍሉ መጀመር ወይም መሰጠት የለባቸውም፡፡

ሠ. ጠበቅ የህክምና አገልግሎትን ለመጠቀም የመጣን ወይም ህክምና አየተከታተለ ያለን ታካሚ በማንኛውም መልኩ የግል ህክምና አገልግሎትን እንዲጠቀም ተፅዕኖ ማድረግ የተከለከለ ነው፡፡

ረ. በግል ህክምና አገልግሎት ህክምናውን እየተከታተለ ያለታካሚ ወደ መደበኛ ህክምና በበቂ ምክንያት ማዘወር ቢያስፈልግ የግል ህክምና አገልግሎት ኃላፊና የሆስፒታሉ ሜዲካል ዳይሬክተር በመነጋገር ለፈጸም ይችላል፡፡

ሰ. በግል ህክምና አገልግሎት ስራ ላይ ያለ ባለሙያ ለድንገተኛ ህክምና አገልግሎት ሲፈለግ ያለክፍያ የመስራት ግዴታ አለበት፡፡

ሸ. ጠቃሚ ህክምና አገልግሎት የህክምና የቡድን አሰራር መንፈስን በተከተለ መልኩ የሚሰራ መሆን ይኖርበታል፡፡

ቀ. የድንገተኛ ህክምና አገልግሎትን በግል ህክምና አገልግሎት ክፍል መስጠት የተከለከለ ነው፡፡

ክፍል ሦስት

የግል ህክምና አገልግሎት ስለማቋቋም አደረጃጀት እና አስተዳደር

አንቀጽ 7. የግል ህክምና አገልግሎት ስለማቋቋም

7.1 ስለግል ህክምና አገልግሎት የማቋቋሚያ ወሳኔ

የግል የሕክምና መስጫ ክፍል ሊቋቋም የሚችለው በዚህ መመሪያ የተካተቱ ነጥቦችን መሰረት በማድረግ የማቋቋሚያ ሀሳብ ሲቀርብ በሆስፒታሉ ማጅሪያውን በሚሰየም የግል ህክምና አገልግሎት ምስረታ የቴክኒክ ምስረታ ጊዜያዊ ኮሚቴ በሚካሄድ ጥናትና የሆስፒታሉ ሥራ አሥኪያጅ በሚያቀርበው የውሳኔ ሃሳብ መሰረት በሆስፒታሉ ቦርድ ተገምግሞ ሲጸድቅ ይሆናል፡፡

7.2 ስለግል ህክምና አገልግሎት ምስረታ ጊዜያዊ ኮሚቴ

የግል ህክምና መስጫ አገልግሎትን በሆስፒታሉ ውስጥ የማቋቋም አዋጭ ት በዝርዝር አጥንቶ የውሳኔ ሀሳብ የማቋቋሙ ኮሚቴ ነው፡፡ ይህም ኮሚቴ በሆስፒታሉ ማጅሪያው ይሰየማል፡፡ የግል ህክምና አገልግሎት ምስረታ ኮሚቴ የሚከተሉት ተግባር እና ኃላፊነቶች ይኖሩታል፡፡

ሀ. የሆስፒታሉን ነባራዊ ሁኔታ በመገምገም የግል ህክምና አገልግሎት አዋጭነትን ያጠናል፡፡

ለ. በግል ህክምና ክፍል ሊሰጡ የሚችሉ የጤና አገልግሎቶችን ይለያል፡፡

ሐ. የግል ህክምናውን ተግባር እና አላማ ለማሳካት የሚረዳ የገበያ ጥናት ያካሂዳል፡፡

መ. የሰው ኃይል ጥናት፣ የአሰራር ጥናትና የፋይናንስ ጥናት በማድረግ በወቅቱ የተለዩ ስጋቶችንና ታሳቢዎችን በዝርዝር ይለያል፡፡

ሠ. ከግል ህክምና ክንፍ የሚጠበቁ አገልግሎቶችን ዝርዝር ያዘጋጃል፡፡

ረ. የግል ህክምና አገልግሎት ምስረታ ጊዜያዊ ኮሚቴ የግል ህክምና አገልግሎት ሲጀመር የስራ ጊዜው ያበቃል፡፡

7.3 ማሻሻያ የሀብት ምንጭ

7.3.1 የግል ህክምና መስጫ አገልግሎት ማቋቋሚያ ካፒታል የሆስፒታሉ የስራ አመራር ቦርድ በሚፈቅደው መሰረት ከዚህ በታች ከተዘረዘሩት በአንዱ ወይም ከዚያ በላይ ከሆነ ምንጭ በተገኘ ካፒታል ሊቋቋም ይችላል፡፡

1. ከሆስፒታሉ መደበኛ የወሰጥ ገቢ ከሚገኝ ከወለድ ነጻ ብድር፣

2. ከመንግሥት ከሚገኝ የበጀት ድጋፍ እና

3. እንዳስፈላጊነቱ ከሌሎች ምንጮች ከሚገኝ ገቢ ሊቋቋም ይችላል።

የግል ህክምና አገልግሎት ማቋቋሚያ ካፒታል ከሆስፒታሉ የወሰጥ ገቢ ወይም ከመንግሥት ከሚገኝ የበጀት ድጋፍ በብድር የተገኘ ከሆነ የብድሩ የመመለሻ ጊዜ በሆስፒታሉ የስራ አመራር ቦርድ ይወሰናል።

7.3.2 ስለ ቋሚ ንብረት

ለግል ህክምና አገልግሎት የተቋሙን ቋሚ ንብረት ያለክአ መቀም ይቻላል። ሆኖም ግን የመደበኛውን አገልግሎት የማይስተጉል መሆኑ ሲረጋገጥ ብቻ ነው።

7.3.3 ስለ አላቂ ንብረቶች

ሀ /የግል ህክምና መስጫ አገልግሎቱን ለመመር ሲወሰን ራሱ አላቂ ንብረቶች አንዲኖሩት ይደረጋል፤

ለ/የግል ህክምና አገልግሎት መስጫ ክፍሉ አላቂ ንብረቶችን በራሱ ማዘጋጀት ካልቻለ በተቋሙ እንዲቀርብ ይደረጋል። ነገር ግን በፅኑ ክቅት መካተቱንና በወፊነት ቀመውን ቁሳቁስ ሂሳብ ለተቋሙ ብዙ እንዲያደርግ የሚያስችል የአሠራር መዘርጋትና ተፈጻሚነቱን ማጥናት ማረጋገጥ ይኖርበታል።

7.4 የአገልግሎት ቅንጅት እና ስብጥር

7.4.1. የግል ህክምና አገልግሎቱ በሆስፒታሉ እንዲጠቀም የተፈቀደለትን መሰረተ ልማት እና የህክምና መሳሪያዎች ያለምንም ወጪ መጠቀም ይችላል፤ ሆኖም ግን የተሽከርካሪ አገልግሎት ወጪ በክፍያ ይሆናል።

7.4.2 የስራ ተያያዥነት ያላቸው የመደበኛ አገልግሎት ልዩ ልዩ ክፍሎች ከግል ህክምና አገልግሎት ጋር ተቀናጅተው መስራት አለባቸው።

አንቀጽ 8. የግል ህክምና አገልግሎት አደረጃጀት

ሀ. የጤና ተቋማት የግል ህክምና አገልግሎት በተመላላሽ ወይም/እና በተኝቶ ህክምና አገልግሎት ሊደራጅ ይችላል።

ለ. የግል ህክምና የተኝቶ ህክምና አገልግሎት ከመደበኛው የተኝቶ ህክምና አገልግሎት የተለየ ክፍል ያለው ሆኖ ከመደበኛው አጠቃላይ አገልግሎት አልጋ ከ10% የበለጠ መጠቀም አይችልም፡፡

ሐ. ከላይ የተጠቀሰው እንደተጠበቀ ሆኖ አጠቃላይ ለግል ህክምና አገልግሎት ከተመደበው አልጋ ውስጥ በመደበኛ አገልግሎት ባሉት ክፍሎች የሥራ ጫና አንፃር ይከፋፈላል፡፡

መ. የግል ህክምና አገልግሎት የራሱ የሙሉ ጊዜ ኃላፊ እና ጸሐፊ/ ሪፔፕሊኬሽን ይኖረዋል፤ የሰራተኞች የደመወዝ አከፋፈል በመግባት የሲቪል ሰርቪስ መመሪያ መሰረት ሆኖ ተጨማሪ እንደ አገልግሎቱ መጠን የማቅረብ ክፍያ በቦረዱ ውሳኔ ይከፈላቸዋል፡፡ የግል ህክምና ክፍሉ ኃላፊ ተጠሪነቱ ለሆስፒታሉ ሥራ አስኪያጅ ሆኖ የሜጅማት ኮሚቴ አባል ሲሆን በቀጥታ የህመምን ህክምና አገልግሎት ላይ አይሳተፍም፡፡

አንቀጽ 9. የግል ህክምና አገልግሎት መስጫ ክፍል አስተዳደር

9.1 በግል ህክምና አገልግሎት የሰራተኞች አመዳደብ

የሆስፒታሉ ማኔጅመንት፡-

ሀ. በመደበኛ አገልግሎት አሰጣጥ በእውቀታቸው፣ በችሎታቸው፣ በተነሳሽነታቸው፣ በመደበኛ የሥራ ሰአት ባላቸው የሥራ ውጤትና በሙያ ስነ-ምግባራቸው የተሻሉ እና ፍቃደኝነታቸው እየታየ በግል ህክምና ክፍል ውስጥ በሚወጣው የሥራ ፕሮግራም መሰረት በየተራ እየተመደቡ እንዲሰሩ ያደርጋል፡፡

ለ. አንድ ባለሙያ በግል ህክምና አገልግሎት ሰዓት የሚሰጠው አገልግሎት በምጣኔ ሲሰላ በመደበኛ አገልግሎት ከሰጠው ግልጋሎት አንጻር አጠቃላይ በግል ህክምና አገልግሎት ያከናወናቸው ተግባራት ምዘና የመደበኛውን አገልግሎት ስልሳ በመቶ (60%) መብለጥ የለበትም፡፡ ይህንንም ለማስፈጸም እንድያስችል የእያንዳንዱ ፈፃሚ ባለሙያ የግል የዕለት ሥራ አፈፃፀም መከታተያ መዝገብ (Log Book) በሆስፒታሉ ይዘጋጅላታል፡፡

ሐ. በመደበኛ ህክምና ለተኝቶ ህክምና አገልግሎት የሚመደብ የሰው ኃይል መጠን በምጣኔ ለግል ህክምና አገልግሎት የተኝቶ ታካሚዎች መመደብ ይኖርበታል፡፡

መ. ማንኛውም በግል ህክምና አገልግሎት ለመሳተፍ የሚፈልግ ባለሙያ የኮንትራት ውል ከሆስፒታሉ ጋር መፈራረም ይኖርበታል፡፡

ሠብተመሳሳይ ሰዓት በመደበኛ ወይም በተረኝነት ተመድቦ የሚሰራ ባለሙያ በግል ህክምና አገልግሎት መመደብ የለበትም፡፡

ረ.የግል ሕክምና መስጫ ክፍሉ ኃላፊ በውድድር የሚመደብ ሲሆን በኃላፊነት የሚመደበው የጤና ባለሙያ ወይም ተያያዥነት ያለው ሌላ ባለሙያ፣ ቢያንስ የመጀመሪያ ዲግሪና የአራት አመት የሥራ ልምድ ሊኖረው ይገባል፡፡

ሰ.ተጨማሪ የግል ህክምና አገልግሎቶች ባለሙያ በኮንትራት በመቅጠር መመደብ ቢያስፈልግ የግል ህክምና ክፍል ግልጽ የማወዳደሪያ መስፈርት ማውጣት ይኖርበታል፡፡

ሸ.ለግል ህክምና ክፍል አገልግሎት የጥበቃ፣ የጽዳት፣ ጠቅላላ አገልግሎት፣ የሰው ሃብት አስተዳደር፣ ፋይናንስ፣ ግዥ፣ ስምሪት እና የመጋዘን የመሳሰሉት አገልግሎቶችን ሲጠቀሙ የሆስፒታሉን መደበኛ አገልግሎትን በማያስተጓጉል መልኩ መሆን አለበት፡፡

ቀ. በግል ህክምና ክፍል ውስጥ የድጋፍ ሰጭ ሰራተኞች ምደባ አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ ከላይ በዚሁ ንዑስ አንቀጽ 1/ሀ/ በተጠቀሰው መሰረት በዙርና በየተራ እንዲመደቡ ይደረጋል፡፡

በ. የግል ህክምና አገልግሎት ለሚያከናውናቸው ሥራዎች በመደበኛው አገልግሎት የሚሰሩ ሰራተኞች አስፈላጊውን ትብብር የማድረግ ግዴታ አለባቸው፡፡

9.2 የግል ህክምና አገልግሎት የሥራ ሰዓት

በግል ህክምና መስጫ ክፍል የሚሰጥ የህክምና አገልግሎት የሥራ ሰዓት፡-

1. ለተመሳሳሽ ታካሚዎች የሚሰጥ የህክምና አገልግሎት ሰአት

ሀ.ዘወትር ከሰኞ እስከ አርብ ከሥራ ሰዓት ውጭ ከ11:00 እስከ ምሽቱ 4:00 ይሆናል፤፤

ለ.ዘወትር ቅዳሜና እሁድ እንዲሁም በሕዝባዊ በዓላት ወቅት ከጠዋቱ 2:00 እስከ ምሽቱ 12:00 ሰዓት ይሆናል፤፤

ሐ.በተጠቀሰው ጊዜ ውስጥ በወረፋ ብዛት አልያም የሚከናወነው ንግሥት ረዘም ያለ ጊዜ የሚጠይቅ ከሆነ የተጠቀሰው የሥራ ሰዓት በእለቱ ብቻ ሊራዘም ይችላል።

2. ለተኝቶ ታካሚዎች የሚሰጥ የህክምና አገልግሎት

ሀ. የነርቢንግና የሐኪም ክትትል አገልግሎት በግል ህክምና ክፍል በተመደቡ ሰራተኞች ብቻ ለ24 ሰዓት የሚሰጥ ይሆናል።

ለ. የቀዶ ጥገና አገልግሎት ሊሰጥ የሚችለው ከላይ በንኡስ አንቀፅ

1/ሀ/ እና /ለ/ በተጠቀሰው ሰዓት ብቻ መሆን አለበት።

ክፍል አራት

መስተና ግዴታ

አንቀጽ 10 የተገልጋዮች መስተና ግዴታ

10.1 የተገልጋዮች መስተ

አጠቃላይ የሆነ፣ ተገልጋይ መስተና እንደተጠበቁ ሆኖ

ሀ. በተቻለ አቅም አጭርና የተመቻቸ የህክምና ቀጠሮ ማግኘት

ለ. ተቆጣጥሮ በሰላቸው ባለሙያ ምክር ቤቱ

ሐ. ተገልጋዩ ከፍሎ ካርድ ካወጣበት ቀን ጀምሮ ለተመሳሳይ የህክምና ችግር ለተከታታይ

7 ቀናት ያለተጨማሪ የካርድ ክፍያ የህክምና አገልግሎት ማግኘት

መ. በግል የህክምና አገልግሎት የሚሰጠውን የአገልግሎት ዝርዝር፣ ዋጋ እና የባለሙያዎች

የመያዝ ደረጃ፣ የስራ ልምድና ብቃት የማመልከት

ሠ. ለታከሙ የህክምና በፅሁፍ የሀኪም ማረጃ የማግኘት

10.2 የተገልጋዮች ግዴታ

ሀ. በመግቢያውና የግል የህክምና አገልግሎትን ህግና ደንብ ማክበር፤

ለ. የህክምና ስነ-ምግባርን ከሚጋፉ ድርጊቶች መቆጠብ፤

ሐ. ለግል የህክምና አገልግሎት የተተመነውን ቅድሚያ ክፍያ መፈፀምና አገልግሎትን

ሲጨርስ ሂሳቡን ማወራረድ፤

አንቀጽ 11. የተቋሙ ግዴታዎች

ሀ. በግል የህክምና የሚሰጠው አገልግሎት በመደበኛውም አገልግሎት የሚሰጥ መሆኑን ማሳወቅ፤

ለ. የተሻለ የአገልግሎት አቅርቦት እንደ ምግብ፣ አልጋና ሌሎች አገልግሎቶች የማቅረብ፤

ሐ. በመግቢያውም ሆነ በግል የህክምናው የሚሰጠው አገልግሎት በጥራቱ ተመሳሳይ መሆኑን ማሳወቅ፤

መ. ሁሉንም አይነት የአገልግሎት ዋጋ ተመን ግልጽ በሆነ ቦታ መለጠፍ፤

ሠ. ሀኪሞች ሙሉ ስማቸውን፣ የሙያ አይነትና አገልግሎት የሚሰጡበትን ቀን በግልፅ መለጠፍ፤

ረ. አገልግሎቱ በሆስፒታሉ በመግቢያው አገልግሎት እስካልተሰጠ ድረስ በግል የህክምና

ቅጽ እንዳይሰጥ ማድረግ፤

ሰ. በግል ህክምናው አገልግሎት ተመድበው የሆሰፒታሉ ሰራተኞች በመስራት ላይ ያሉ በተለያዩ ምክንያቶች ስራ ሲያስተንጉሉ የመደበኛውን ስራ እንደበደሉ ተቆግሮ አስፈላጊውን የእርምት እርምጽ መውሰት፤

ቀ. አገልግሎቱ በዚህ መመሪያ በተፈቀደው ሰዓት ብቻ መሰጠቱን ማረጋገጥ፤

ክፍል አምስት

ስለ የዋጋ ተመጣ፣ የገቢ ክፍፍል፣ የፋይናንስ አስተዳደር እና ኦዲት

አንቀጽ 12. የግል ህክምና ክፍል አገልግሎት የዋጋ ተመጣ

ሀ. በግል ህክምና አገልግሎት መስጫ ክፍል ታካሚው ለተሰጠው አገልግሎት የሚከፍለው የክፍያ ታሪፍ በታካሚው ላይ ከፍተኛ ጫና በማይፈጥርና ለባለሙያዎች ተመጣጣኝ ገቢ በሚያስገኝ አግባብ ሆኖ በጤና ጥበቃ ሚኒስቴር ከተዘጋጀው የአገልግሎት ክፍያ ጣሪያ መብለጥ የለበትም፡፡ (ዝርዝሩ ከዚህ መመሪያ ጋር አባሪ ሆኗል)

አንቀጽ 13. የገቢ ክፍፍል

ከሆስፒታሉ የግል ህክምና አገልግሎት መስጫ ክፍል ጠቅላላ ገቢ ላይ የአላቂ መገልገያ ወጪዎች ከተቀነሱ በኋላ የሚቀረው ገንዘብ ከአገልግሎቱ የተገኘ ትርፍ እንደሆነ ይቆጠራል፡፡ከተጣራው የግል ህክምና ገቢ 70% ለጤና ባለሙያ 15% ለሆስፒታል እና ቀሪው 15% ለአስተዳደርና ለድጋፍ ሰጪ ሰራተኞች ይውላል፡፡ ከሁሉም እኩል 1 አንድ በመቶ ተቀንሶ 3% የግል ህክምና ክፍል ቀጣይነትን ለማረጋገጥ ጥቅም ላይ ይውላል፡፡

ሀ. የባለሙያዎቹ ድርሻ የሆነው 69% የትምህርት ደረጃ፣ የአገልግሎት ዘመን፣ በሥራው ላይ ያለው ተፈላጊነትና ያሳለፈውን የሥራ ሰዓት ባገናዘበ መልኩ እንደ ሆስፒታሎቹ ተጨባጭ ሁኔታ በሚወጣ የግል ህክምና አገልግሎት የገቢ ክፍፍል ቀመር መሰረት በቦርድ በማፀደቅ ሥራ ላይ ይውላል፡፡

ለ. ለአስተዳደርና የድጋፍ ሰጪ ሰራተኞች ድርሻ ከሆነው 14% ውስጥ የሆስፒታሉ ሥራ አስኪያጅ ብር 2000-2500፣ ሜዲካል ዳይሬክተር ብር 1500-2000 እና የግል ህክምና አገልግሎት ኃላፊው ብር 2000-2500 የማትግያ ክፍያ እንደ ሆስፒታሉ የገቢ መጠን ይከፈላቸዋል፡፡እንዲሁም የአስተዳደር ሰራተኞች ክፍያ በቁርጥ የሚወሰን ሆኖ ቀሪው ለድጋፍ ሰጪ ሰራተኞች በቀመር ይከፋፈላል፡፡ የቁርጥ ክፍያ መጠንና እና የአከፋፈል ቀመር በሥራ አመራር ቦርድ የሚወሰን ይሆናል፡፡

ሐ. በግል ህክምና አገልግሎት ስም ተቀናሽ ተደርጎ የሚቀመጠው 3% ገቢ የግል ህክምና አገልግሎቱን ዘላቂነት ለሚጋገጥ የሆስፒታሉ ሥራ አስኪያጅ ገንዘቡን ለመጠቀም እቅድ ሲያቀርብና የሥራ አመራር ቦርዱ ሲያፀድቀው ገንዘቡ ሥራ ላይ እንዲውል ይደረጋል፤

መ. ከግል ህክምና አገልግሎት የሚገኘው 14% የሆስፒታሉ ድርሻ በቦርዱ ውሳኔ

ሁለንተናዊ የሆስፒታሉን አገልግሎት ጥራት ለሚያሻሽሉ ተግባራት የሚውል ይሆናል።

ሠ. ከላቦራቶሪ እና ዲያግኖስቲክስ አገልግሎት የሚገኝ ትርፍ የላቦራቶሪና የዲያግኖስቲክስ ባለሙያዎች ድርሻ ከተቀነሰ በኋላ ወደ ፑል ገብቶ የሚከፋፈል ሲሆን ማንኛውም ህኪም ካዘዘው የላቦራቶሪ ወይም የዲያግኖስቲክስ ምርመራ አገልግሎት ክፍያ በቀጥታ ገቢ ሊያገኝ አይገባም፡፡

ረ. ከላይ በአንቀፅ 13 የተጠቀሰው እንደተጠበቀ ሆኖ ቦርዱ የገቢ ክፍፍል ቀመር ሲያፀድቅ በዚህ መመሪያ አባሪ የተደረገውን የግል ህክምና አገልግሎት የትርፍ ክፍፍል መሻሻል በማድረግ ይሆናል፡፡

አንቀጽ 14. የፋይናንስ አስተዳደር

14.1 የገቢ አሰባሰብና ክፍያ አፈጻጸም

ሀ. ለግል ህክምና መስጫ ክፍል የሚፈጸሙ ክፍያዎች፣ ግዢዎችና የንብረት አስተዳደር ሥራዎች የመንግስት የፋይናንስ መመሪያን የተከተሉ መሆን አለባቸው፡፡

ለ. የግል ህክምና መስጫ ክፍል የሚሰበሰበው ገቢ በሆስፒታሉ የግል ህክምና አገልግሎት ስም በገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ሚ/ር ምዝገባና ፈቃድ በሚታተም ደረሰኝ ይሆናል፡፡

ሐ. የሚሰበሰበው ገቢ ለየግል ህክምና መስጫ ክፍል አገልግሎት እንዲወልድ በሚከፈት ልዩ የባንክ ሂሳብ በየዕለቱ ገቢ ይደረጋል፡፡

መ. ገቢው ለዚህ አገልግሎት በሚመደቡ የዕለት ገቢ ሰብሳቢዎች አማካኝነት የሚሰበሰብ ሲሆን ወደ ባንክ ገቢ እስኪሆን ድረስ በአስተማማኝ ካዝና እንዲቀመጥ ይደረጋል፡፡

ሠ. የባንክ ሂሳብ ማንቀሳቀስ የሚቻለው

1. በሆስፒታሉ ሂሳብ ክፍል ኃላፊና በሆስፒታሉ ሥራ አስኪያጅ ጣምራ ፊርማ ወይም

2. የሆስፒታሉ ሥራ አስኪያጅ በሌለ ጊዜ በሆስፒታሉ ሂሳብ ክፍል ኃላፊ እና የሆስፒታሉ ሜዲካል ዳይሬክተር ይሆናል፡፡

14.2 የግል ህክምና መስጫ ክፍል የገቢ ምንጮች

ሀ. የግል ህክምና መስጫ ክፍል የገቢ ምንጮች ሆስፒታሉ የሚሰጣቸው

- የተመላላሽና የተኝቶ ህክምና አገልግሎት፤
- የላቦራቶሪና የዲያግኖስቲክስ አገልግሎቶች
- የምግብ እና የመኝታ አገልግሎት
- የጤና ምርመራ ማስረጃ (medical certificate) አገልግሎት እና
- ሌሎች በግል ህክምና የሚሰጡ ተጓዳኝ የህክምና አገልግሎቶች ይሆናሉ፡፡

ለ. የግል ህክምና መስጫ ክፍል ገቢ ከመድኃኒትና ከአላቂ የህክምና መገልገያ እቃዎች ሽያጭ የሚገኘን ገቢ አያጠቃልልም፡፡

ሐ. ሆስፒታሉ ለሚሰጣቸው የግል ህክምና አገልግሎቶች የሚገኘው ገቢ ለክፍያ አፈጻጸምና በግልጽ ለሚቀርብ የፋይናስ ሪፖርት አጋዥ ይሆን ዘንድ ለየገቢ ምንጩ ኮድ እንዲኖረው ይደረጋል

መ. የግል ህክምና መስጫ ክፍል ከሶስተኛ ወገን ጋር በሚደረስ ስምምነት መሰረት የዱቤ አገልግሎት መስጠት ይችላል፡፡

14.3 የሂሳብ መዝገብ አያያዝ

ሀ. የግል ህክምና መስጫ ክፍል የራሱ የሆነ የሂሳብ መዝገብ፤ የባንክ ሂሳብ፤ የገቢ ደረሰኝና ልዩ ልዩ ቅጻቅጾች ከመደበኛው ሂሳብ ተለይተው ይኖሩታል፡፡

ለ. ማንኛውም የግል ህክምና መስጫ ክፍል ገቢና ወጪ በየዕለቱ መመዝገብ አለበት፡፡

ሐ. የግል ህክምና መስጫ ክፍል የሚጠቀምባቸው የሂሳብ ሰነድ ዓይነቶች ይዘት በመደበኛው አገልግሎት ሥራ ላይ የሚዉሉት አይነት ይሆናሉ፡፡

መ. የግል ህክምና መስጫ ክፍል ገቢና ወጪዎች በሂሳብ መዝገብ በአግባቡ ተመዝግቦ በጥንቃቄ እንዲቀመጥ ይደረጋል፡፡

ሠ. የግል ህክምና መስጫ ክፍል አገልግሎት የሂሳብ አያያዝ የሀገሪቱን የሂሳብ አያያዝ አዋጅ፣ ደንብና መመሪያ ተከትሎ ይፈጸማል፡፡

14.4 የአዲት አገልግሎት

ሀ. የሆስፒታሉ የዉስጥ ኦዲተር ስለየግል ህክምና መስጫ ክፍል አገልግሎትና የሂሳብ አያያዝ ለሆስፒታሉ ሥራአስኪያጅ ክትትል በማድረግ ያማክራል፤ ሪፖርት ያቀርባል፡፡

ለየግል ህክምና መስጫ ክፍል ሂሳብ ቢያንስ በሩብ አመት አንድ ጊዜ በዉስጥ አዲተር ይመረመራል፡፡

ሐ.የግል ህክምና መስጫ ክፍል ሂሳብ ቢያንስ በአመት አንድ ጊዜ በዉጭ አዲተር እንዲሟሟ ይደረጋል፡፡

መ.የግል ህክምና መስጫ ክፍል ሂሳብ የሚመረመረዉ በፌደራል መንግስት የፋይናንስ አዋጅ ደንብና መመሪያ መሰረት ይሆናል፡፡

14.5 የሂሳብ ሪፖርት አቀራረብ

14.5.1 የግል ህክምና መስጫ ክፍል አገልግሎት ሂሳብ በየወሩ፤ በሩብ አመት እና በአመት ለሆስፒታሉ ሥራአስከፊያ፤ ለሌሎች ለሚጠበቁባቸው አካላት በወቅቱ መቅረብ አለበት፡፡

14.5.2 የግል ህክምና መስጫ ክፍል አገልግሎት የፌደራል መንግስት የፋይናንስ እና ኢኮኖሚ ልማት ሚኒስቴር በሚሰጥባቸው የሂሳብ መቅረቢያ ፎርምችን በማጠቀም፡፡

1. የገቢ ሪፖርት
2. የወጪ ሪፖርት
3. የተሰብሰቢ ሪፖርት
4. የተከፋይ ሪፖርት
5. የሂሳብ ማህን
6. ሳጥን ሂሳብ ሪፖርት
7. የባንክ ማስታረቂያ
8. የትርፍና ከሰራ መግለጫ ወዘተ... ሪፖርት መቅረብ አለበት፡፡

14.4.1 የግል ህክምና መስጫ ክፍል አገልግሎት አጠቃላይ አመታዊ ሪፖርት ለሆስፒታሉ ሜዲኬላልና ለቦርዱ ቀርቦ መገምገምና መጽደቅ ይኖርበታል፡፡

ክፍል ስድስት

ተግባር፣ ኃላፊነት እና ከትትልና ግምገማ

አንቀጽ 15. የጤና ጥበቃ ሚ/ር ተግባርና ኃላፊነት

ሀ.የግል ሕክምና አገልግሎት አሰራር መመሪያዎችን ያወጣል፤ ያሻሽላል፤ ሥራ ላይ መዋላቸውን ይከታተላል ይቆጣጠራል፤

ለ.የግል ሕክምና አገልግሎት አሰራርን አስመልክቶ ጥናት ያካሄዳል፤የአሰራርማሻሻያ ያደርጋል፡፡

ሐ.የግል ሕክምና አገልግሎት አሰራርን አስመልክቶ መልካምተሞክሮችን ይቀምራል፤ ያሰፋል፡፡

መ.ለግል ሕክምና አገልግሎት ማጠናከሪያ የሚሆን ሁለንተናዊ ድጋፍ ያደርጋል፡፡

ሠ.የግል ሕክምና አገልግሎት አሰጣጥ መከታተያና መገምገሚያ መስፈርት ያወጣል አሰራሩን ለማጠናከር የሚያስችል የድጋፋዊ ክትትል ስርዓት ይዘረጋል፡፡

ረ.ስለግል ሕክምና አገልግሎት አሰጣጥ የሚቀርብለትን የአፈፃፀም ሪፖርቶች ይገመግማል ግብረ መልስም ይሰጣል አስፈላጊውን የእርምት እርምጃዎች ይወስዳል፡፡
አንቀጽ 16. የሆስፒታሉ የሥራ አመራር ቦርድ

ሀ.የግል ሕክምና መስጫ ክፍሉን ለማቋቋም በቀረበው ሰነድ ላይ ተወያይቶ ክፍሉ ስለሚቋቋምበት ሁኔታ ውሳኔ ያስተላልፋል፡፡

ለ.የግል ሕክምና መስጫ ክፍሉን ተግባር በበላይነት ይከታተላል፤ ይቆጣጠራል፡፡

ሐ.የግል ሕክምና መስጫ ክፍሉን በተመለከተ የሚከናወኑ የማስተዋወቅ ሥራዎችን በበላይነት ይደግፋል፡፡

መ.የግል ሕክምና መስጫ ክፍሉን ኃላፊ ምደባ በሆስፒታሉ ሥራ አስኪያጅ በሚቀርብለት የውሳኔ ሃሳብ መሰረት ይወስናል፡፡

ሠ.የግል ሕክምና መስጫ ክፍሉን ለማቋቋም የሚያስፈልገውን የመነሻ ካፒታልመጠንና ምንጭ ይወስናል፡፡

ረ.በዚህ መመሪያ የወጣውን የክፍያ ማዕቀፍ መሰረት አድርጎ የግል ሕክምናመስጫ ክፍል የአገልግሎት ክፍያ ተመን መፈጸሙን ይከታተላል፡፡

ሰ.የግል ህክምና አገልግሎትን የገቢ ክፍፍል ቀመር ያጸድቃል፤ይከታተላል፡፡

ሸየግል ሕክምና አገልግሎት አስተዋፅኦና የአገልግሎት አሰጣጡ የሚሻሻልበትን ሁኔታ ይገመግማል፤ ይከታተላል፡፡

ቀ.የግል ሕክምና ክፍሉን አስመልክቶ የቀረበውን የወር፣ የሩብ ዓመት፣ የግማሽ አመትና አመታዊ ሪፖርቶችን ይገመግማል ግብረ መልስምይሰጣል አስፈላጊውን የእርምት እርምጃዎች ይወስዳል፡፡

በ. የግል ሕክምና መስጫ ክፍሉን አመታዊ እቅድና በጀት ገምግሞ ያፀድቃል፡፡

ተ.የግል ሕክምና መስጫ ክፍሉ ኦዲት እንዲደረግ አመራር ይሰጣል ሪፖርቱንም ይገመግማል፡፡

አንቀጽ 17. የሆስፒታሉ ሥራ አስኪያጅ

ሀ. የግል ሕክምና መስጫ ክፍሉን ለመቋቋም የሚያስችል ጊዜያዊ የቴክኒክ ኮሚቴ ከማኔጅመንቱ ጋር በመሆን ይመርጣል ይሰይማል፡፡

ለ.በጊዜያዊ የቴክኒክ ኮሚቴ ተጠንቶ የቀረበውን ጥናት ገምግሞ ውሳኔ የሚያስፈልጋቸውን ጉዳዮች ለሆስፒታሉ የሥራ አመራር ቦርድ አቅርቦ ያስወስናል፡፡

ሐ.የወጣውን መስፈርት መነሻ በማድረግ ማኔጅመንቱን ባሳተፈ ሁኔታ የግል ሕክምና መስጫ ክፍሉን ኃላፊ በመምረጥ ለሥራ አመራር ቦርዱ አቅርቦ ያፀድቃል፡፡

መ.አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ የግል ሕክምና መስጫ ክፍሉ ውስጥ ያለውን ሥራ ለማከናወን የሚያግዙ ጊዜያዊ ኮሚቴዎችን ያቋቁማል፡፡

ሠ.የግል ህክምና መስጫ ክፍሉን ለማስጀመር፣ ለማጠናከርና ለማስፋፋት የሚያስፈልገውን ሀብት ያፈላልጋል፡፡

ረ.በግል ሕክምና መስጫ ክፍሉ ውስጥ የሚከናወነውን ተግባር ለመከታተል የሚያስችል ቼክሊስት ያዘጋጃል፤ በዚህ መሰረት ክትትል ያደርጋል የማሻሻያና የእርምት እርምጃ ይወስዳል፡፡

ሰ.የግል ሕክምና አገልግሎት ከመደበኛ አገልግሎት ጋር የተቀናጀ መሆኑን ያረጋግጣል፡፡

ሸ. በግል ሕክምና መስጫ ክፍሉ ውስጥ የተከናወኑ ተግባራትን በተመለከተ በየወቅቱ የሚቀርብላትን ሪፖርት ገምግሞ ለሆስፒታሉ የሥራ አመራር ቦርድ ያቀርባል፡፡

ቀ.የግል ሕክምና አገልግሎት አሰጣጥን በተመለከተ የማስተዋወቅ ተግባራትን ያስተባብራል፡፡

በ.በግል መስጫ ክፍሉ ውስጥ ስለሚሰጠው የአገልግሎት ጥራትና በክፍሉ ውስጥ የተመደቡት ሰራተኞች የህሙማን አቀባበል በተመለከተ ከደንበኞች ግብረ መልስ ይቀበላል፤ ይገመግማል፤ የማስተካከያ እርምጃዎችን ይወስዳል፡፡

ተ.የግል ሕክምና መስጫ ክፍሉ ኦዲት እንዲደረግ አመራር ይሰጣል ሪፖርቱንም ይገመግማል፤ ለቦርዱ ያቀርባል፡፡

ቸ.በሆስፒታሉ ሥራ አመራር ቦርድ የሚሰጡትን ሌሎች ተግባራት ያከናውናል፡፡

አንቀጽ 18. የግል ህክምና ክፍል ኃላፊ

ሀ.በግል ህክምና አገልግሎት ውስጥ የሚከናወኑ የፋይናንስ እንቅስቃሴዎችን ይከታተላል፤ አግባብ ያለው የሂሳብ አያያዝና አመዘጋገብ ተግባር መፈፀሙን ያረጋግጣል፤በሂሳብ ባለሙያዎች ተዘጋጅቶ የቀረበውን የሂሳብ መግለጫ ገምግሞ ለሆስፒታሉ ሥራ አስኪያጅ ያቀርባል፡፡

ለ.የአገልግሎትጥራትና በክፍሉ ውስጥ የተመደቡት ሰራተኞች የህሙማን አቀባበልን በተመለከተ ከደንበኞች ግብረ መልስ ይቀበላል፤ ይገመግማል፤ የማስተካከያ እርምጃዎችን ይወስዳል፡፡

ሐ.በግል ሕክምና መስጫ ክፍሉ ውስጥ ተግባራዊ እንዲደረጉ የተተመኑ ወይም የተከለሱ የአገልግሎት ክፍያዎች በአግባቡ ተግባራዊ መደረጋቸውን ይከታተላል፡፡

መ. በየጊዜው ክትትል በማድረግ ግልፅነትና ተጠያቂነት እንዲሰፍን የሚያስችሉ

አሠራሮችን ተግባራዊ በማድረግ ሙስና፣ ብክነትና ምዝበራ እንዳይፈጠር ቁጥጥር ያደርጋል፡፡

ሠ. በግል የሕክምና መስጫ ክፍሉ ውስጥ ተመድበው የሚሰሩ ሰራተኞችን መርሃ ግብር ያዘጋጃል፤ ሰራተኞችን ይመድባል፤ የተመደቡ ሰራተኞችን ዝርዝር በግልፅ ቦታ በመለጠፍ ሰራተኞች እንዲያውቁት ያደርጋል፤ ሰራተኞች በምድብ ቦታቸው ተገኝተው መሥራታቸውን ይከታተላል፤ ይቆጣጠራል፤ በወሩ መጨረሻም አስፈላጊውን መረጃ ለሂሳብ ክፍል ያስታውቃል፡፡

ረ. በግል የህክምና መስጫ ክፍል ከሚሰጡ አገልግሎቶች የሚሰበሰቡ ገቢዎችና የሚፈፀሙ ክፍያዎች በደንብና መመሪያ መሠረት መከናወናቸውን በመከታተል ለማጅመንት ኮሚቴና ለሥራ አመራር ቦርዱ እንዲቀርብ ያደርጋል፡፡

ሰ. መደበኛና ድንገተኛ ኦዲት በባለሙያዎች በማካሄድ የግል ህክምና አገልግሎት አሰጣጡ የታለመውን አላማ ያሳካ ስለመሆኑ ይገመገማል፡፡

ሸ. በግል የህክምና መስጫ ክፍል አገልግሎት የሚሠጡ የቴክኒክና ድጋፍ ሰጭ ሠራተኞች የሥራ ውል እንዲፈራረሙ በማድረግ አፈፃፀሙን ይከታተላል፡፡

ቀ. በግል ሕክምና ክፍሉ ውስጥ ስለሚሰጠው የሕክምና አገልግሎት የተለያዩ ስልቶችን በመንደፍ ለተገልጋዩ ሕብረተሰብ የማስተዋወቅ ተግባራትን ያከናውናል፡፡

በ. በግል ሕክምና ክፍሉ ውስጥ የሚሰጠው የሕክምና አገልግሎት በመደበኛ የህክምና ክፍሉ ከሚሰጠው ጋር ተመሳሳይ መሆኑን ለማረጋገጥ የሚያስችል አሰራር ይዘረጋል፤ ተመሳሳይነቱንም ይከታተላል፤ ልዩነት ሲፈጠር የማስተካከያ እርምጃ ይወስዳል፡፡

ተ. ለግል ሕክምና ክፍሉ የሚያስፈልጉ ግብአቶችን በመለየት ለሚመለከተው ክፍል ጥያቄ ያቀርባል፤ የተጠየቁት ግብአቶች ተሟልተው መቅረባቸውን ይከታተላል፡፡

ቸ. በግል ሕክምና መስጫ ክፍሉ ውስጥ አዳዲስ የሕክምና አገልግሎቶችን ለማስጀመር ጥያቄ ሲቀርብ ወይም አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ የሚመለከታቸውን ክፍሎች በማማከር አዳዲስ አገልግሎቶች እንዲጀመሩ የውሳኔ ሀሳብ ለሥራ አስኪያጁ ያቀርባል፡፡

ኀ. በግል ሕክምና መስጫ ክፍሉ ውስጥ የተከናወኑ ተግባራትን በተመለከተ ወርሃዊ

የሩብ ዓመትና አመታዊ ሪፖርቶችን አዘጋጅቶ ለሆስፒታሉ ሥራ አስኪያጅ ያቀርባል፡፡

ኘ. በየሆስፒታሉ ሥራ አስኪያጅ የሚሰጡትን ሌሎች ተግባራት ያከናውናል፡፡

አንቀጽ 19. ክትትልና ግምገማ

የግል ህክምና አገልግሎት አሠራር እና ጥራት ላይ ጥበቅ ክትትል እና ቁጥጥር ይደረጋል፡፡ በክትትል እና ግምገማ ሥራውም የጠፍ ጥበቃ ሚስቴር፤ የሆስፒታል ቦርድ፤ የግል ህክምና ክፍል፤ የሆስፒታል ሜድሪማት ከሚጥለከታቸው አካላት ጋር በመሆን ይሰራሉ፡፡ ለዚህ ግምገማ እና ክትትል የሚያስፈልጉ የሚገኝ ምንጮች በሆስፒታሉ ከሚገኝ ሚገኝ በHMIS ከሚጠቀር ሪፖርት ይሆናል፡፡ ክትትልና ግምገማ በተዘጋጀ ፕሮሰሰር እና በተመረጡ አመልካቾች (Indicators) የወር፤ የሩብ አመት፤ የግምገማ አመት እና የአመት ሪፖርት በየደረጃው ለሚጥለከታቸው አካላት ይቀርባል፡፡ በተዋረድም ሪፖርትቱን በመገምገም ግብረ መልስ ይሰጣል ድጋፋዊ ክትትልም በየጊዜው የሚደረግ ይሆናል፡፡

ክፍል ሰባት

ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

አንቀጽ 20. ተጠያቂነት

20.1 ማንኛውም የግል ህክምና የሚሰጥ የፌደራል ሆስፒታል ይህንን መመሪያ ተግባራዊ የማድረግ ግዴታ አለበት፡፡

20.2 በዚህ መመሪያ የተጠቀሱትን የአሰራር ስርዓቶችን ተላልፎ የተገኘ ማንኛውም

ሆስፒታል እንደ ጥፋቱ ሁኔታና ከብደት እየታየ የግል ህክምና አግለግሎቱን

መዘጋት ጨምሮ አስፈላጊው አስተዳደራዊ እርምጃ ይወሰዳል፡፡

20.3 ማንኛውም በግል ህክምና ክፍል ተመድቦ የሚሰራ ሰራተኛ እና የሥራ ኃላፊ በዚህ

መመሪያ የተጠቀሱትን የአሰራር ስርዓት የሚከበርና የሚከበር ግዴታ አለበት፡፡

20.4 በዚህ መመሪያ የተጠቀሱትን የአሰራር ስርዓቶችን ተላልፎ የተገኘ ማንኛውም

ሰራተኛ እና የሥራ ኃላፊ እንደጥፋቱ ሁኔታና ከብደት እየታየ ከግል ህክምና ክፍሉ

ከመታገድ ጀምሮ በመንግስት የሲቪል ሰርቪስ ህግና በሀገሪቱ መደበኛ የፍትህ

ስርዓት አስፈላጊ ሆኖ የተገኘው እርምጃ ሊወሰድበት ይችላል፡፡

አንቀጽ 21. መመሪያው ስለሚሻሻልበት ሁኔታ

ሜስቴር መስሪያ ቤቱ ይህንን መመሪያ አስፈላጊ ሆኖ ባገኘበት ጊዜ ሊያሻሽለው ይችላል፡፡

አንቀጽ 22. የተሻሩ መመሪያዎች

በመንግስት ሆስፒታሎች የግል ህክምና ክፍል አገልግሎት አሰራርና የአደረጃጀት መመሪያ

ቁጥር 001/2002 በዚህ መመሪያ ተሸሯል፡፡

አንቀጽ 23. ተፈጻሚነት

ይህ መመሪያ ከመጽደብ 01/2007 ዓ.ም ጀምሮ የፀና ይሆናል፡፡

መጋቢት 2007 ዓም አዲስ አበባ

ከሰተብርሃን አደማኑ (ዶ/ር)

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ

የጤና ጥበቃ ሚኒስትር

ANEXES

አመልካቾች (Indicators)

የሚከተሉት አመልካቾች የዚህን ንግግርም ውጤታማነት ለመግለጻቸው ለመከታተል ይወላሉ፡፡

ተ.ቁ	አመልካቾች(Indicators)	ሪፖርት የማድረጊያ ጊዜ
1	የመደበኛ ተመላላሽ ታካሚዎች ቁጥር ከግል ህክምና ተመላላሽ ታካሚዎች ቁጥር በንፅፅር፤	በየ ወሩ

2	የመደበኛ የተኝቶ ታካሚ ቁጥር ከግል ህክምና የተኝቶ ታካሚ ቁጥር በንፅፅር፤	በየ ወሩ
3	ከሆስፒታሉ ምን ያህሉ አልጋ ለግል ህክምና አገልግሎት ተመድቧል	በየ ሩብ አመቱ
4	በሆስፒታሉ ካሉ ስፔሻሊስት ሐኪሞች ምን ያህሉ በግል ህክምና አገልግሎት ይሳተፋሉ፤	በየ ሩብ አመቱ
5	የስፔሻሊስቶች Attrition Rate፡ ከሆስፒታሉ የሚቋቋሙ የስፔሻሊስት ሐኪሞች ብዛት መጀመሪያ ከነበረው የስፔሻሊስት ሐኪሞች ቁጥር ተካፍሎ በመቶኛ ይሰላል፤	በየ ስድስት ወሩ
6	በመደበኛ የሥራ ቀናት አንድ የቀዶ ሕክምና ባለሙያ በግል ህክምና አገልግሎት ሰዓት የሰጠው አገልግሎት እና መደበኛ አገልግሎት ሰዓት ከሰጠው አገልግሎት በምጣኔ፤	በየ ወሩ
7	ሆስፒታሉ ካገኘው ጠቅላላ ገቢ ውስጥ ምን ያህሉ የግል ህክምና አገልግሎት ድርሻ ነው፤	በየ ሩብ አመቱ
8	የመደበኛ ተኝቶ ታካሚ የቆይታ ጊዜ በአሜሪካ ከግል ህክምና ተኝቶ ታካሚ የቆይታ ጊዜ በንፅፅር፤	በየ ወሩ
9	በግል ሕክምና አገልግሎት ተሳታፊ የሆኑ ሰራተኞች እርካታ፤	በየ ስድስት ወሩ
10	በግል ሕክምና አገልግሎት ከተጠቀሙ ህመማት የአገልግሎት እርካታ፤	በየ ስድስት ወሩ

Cost of Providing Services and Procedures in Private Wing at Hospital Level

1. Laboratory

ማሳሰቢያ፡ - ተገልጋዩ በቀጥታ ከሚከፍላው የግል ህክምና አገልግሎት ክፍያ (PW price) ላይ የአላቂ እቃዎች ዋጋ (PW supply cost) ተቀንሶ ለሆስፒታሉ ገቢ ከተደረገ በኋላ ቀሪው በግል ህክምና አገልግሎት የተገኘ ትርፍ ይሆናል፡፡

No.	Services	PW Price	Estimated supply cost
1.	AFB	15	7
2.	ASO titer	24	12
3.	B/F	10	7
4.	Blood Group	20	13
5.	Body fluid analysis (peritoneal, synovial, plural, etc	40	28

6.	CBC	25	7
7.	Cervical mucus analysis	12	6
8.	Cholesterol	20	10
9.	CSF analysis	32	23
10.	ESR	13	7
11.	FBS/RBS	10	7
12.	Fungs scraping/koh/	15	8
13.	Gram stain	21	12
14.	H. Pylory	31	9
15.	HBSAg	25	9
16.	HCT	10	4
17.	HCV	30	11
18.	HGB	7	2
19.	L.F.T (Got ,GPT,ALP)	50	18
20.	Pregnancy Test	15	7
21.	R. F.T (urea & creatinine)	28	13
22.	RBC morphology/peripheral blood morphology	15	7

No.	Services	PW Price	Estimated supply cost
23.	Rheumatoid Factor (RF)	19	9
24.	RPR	17	9
25.	Skin snip	24	9
26.	Sperm analysis	39	18
27.	Stool Direct	10	6
28.	Triglycerides	15	6
29.	U/analysis Test	17	10
30.	Uric Acid	18	6
31.	VDRL	17	9

32.	WBC	10	5
33.	Weil flix	14	7
34.	Wet Smear	20	10
35.	Widal	21	10
36.	X-match	18	9
37.	Hormonal assay	120	40

2. Minor Surgery

1.	Abscess drainage	51
2.	Anal dilation (large)	339
3.	Anal Dilation (simple)	176
4.	Bouginage	89
5.	Breast Lump removal	336
6.	Cauterization	384
7.	Chest tube insertion	244
8.	Chest tube removal	40
9.	Circumcision	133
10.	Cystostomy	250
11.	Dressing surgical wound	60
12.	Fibro adenoma excision	341
13.	Gastric lavage	54

14.	Hydrocelectomy	518
15.	Ingrowth toe-nail excision	349
16.	Intra-articular injection	181
17.	Lipoma/ganglion/dermoidcyst excision (big)	344
18.	Long arm Cast	174
19.	Long leg cast	239

20.	Lumbar puncture	95
21.	Lymph node biopsy	134
22.	Paracentesis/therapeutic	88
23.	Pericardiosynthesis	160
24.	Peritoneal fluid taping	23
25.	Rectal Tube deflation	4
26.	Removal of cyst/lipoma(simple)	245
27.	Removal of Foreign Body from Ear and Nose	214
28.	Short leg cast	141
29.	Simple & incisional biopsy	329
30.	Supply of Oxygen inhalation/hr	10
31.	Thoracentesis(diagnostics)	55
32.	Thoracentesis (therapeutic)	91
33.	Urethral or bladder irrigation	19

3. NURSINGCare &Procedures

1.	Nursing care for non-bedridden patients per day	60
2.	Nursing care for post-surgery per day	80
3.	Nursing care for bedridden patient per day	80
4.	Nursing care for comatose patient per day	100
5.	Application of Cast	47
6.	Colostomy Irrigation (Care)	20
7.	Ear Irrigation	19
8.	Enema	25
9.	NGT Insertion	13

10.	Perennial Care	10
11.	Post Mortem Care	100
12.	Removal of Cast	15
13.	Stich Removal	10

4. 4.Major Surgeries

1.	Abdomino-perineal resection of bowel	2,688
2.	Barthelin's abscess	500
3.	Big mass excision with GA	2,605
4.	Bone marrow aspiration with GA	900
5.	Cerclage	752
6.	Thoracic Surgery	2,988
7.	Cholecystectomy (Complicated)	3,090
8.	Cholecystectomy (Simple)	2,704
9.	Clitoral cyst. big with anesthesia	1,680
10.	Club foot correction	1800
11.	Colostomy Cloture (Complicated)	3,170
12.	Colostomy Cloture (Simple)	2,588
13.	Complicated fracture with debridement	2,100
14.	Cystolithomy(stone removal from urinary bladder)	2,373
15.	Depressed skull fracture Burr hole elevation	2,556
16.	Dislocation/Closed reduction	1,792
17.	Dislocation/open correction (Elective)	2,619
18.	D and C	742
19.	Elective Caesarian Section	1,637
20.	Finger Amputation	1,432

21.	Fistulotomy expect obstetric	2,342
22.	Gastrojejunostomy with vagotomy	2,736
23.	Goo-Vagotomy	2300
24.	Hemorrhoidectomy	2,257
25.	Hernorrhaphy with general anstesia	2,007
26.	Hernorrhaphy with local Anstesia	1,338
27.	Imperforated anus (Specify cut back)	2,302
28.	Imperforated anus (Simple)	1800
29.	Imperforated hymen	654
30.	Laparotomy	2,636
31.	Lower Limb Amputation	2,271
32.	Mastectomy (Radical)	2,958
33.	Mastectomy (Simple)	2,588
34.	MVA(Manual Vacuum Aspiration)	504
35.	Myomectomy	1,830
36.	Nephrectomy	2,967
37.	Nephrolithotomy anduretero-lithotomy	2,568
38.	Other gastro intestinal major surgery	2,740
39.	Other major urologic surgeries	2,807
40.	Other Major orthopedics surgery	3,500
41.	Other major neurosurgical procedures	3,950

42.	Ovarian cyst. Removal big	2,470
43.	Ovarian cyst. Removal small	1,664
44.	Prostatectomy simple	2,443
45.	Prostatectomy complicated	2,968

46.	Redundant sigmoid volvulus resection & anastomosis	2,662
47.	Repair of Ligaments and other plastic surgery	2,680
48.	Repair of Tendons	2,691
49.	Sequestrectomy (General)	2,548
50.	Sequestrectomy /local/	1,700
51.	Thyroidectomy (Sub-total)	2,534
52.	Thyroidectomy (Total)	2,896
53.	Varicose vein milking and ligation	2,300

5. Ophthalmology Procedures

1.	Capsulotomy /squint	622
2.	Chelazion/curettage	897
3.	Conjunctiva tear	1,192
4.	Corneal tear	1,581
5.	Correction of intropion	1,117
6.	Dressing for corneal ulcer	670
7.	ECCE	2,293
8.	ECCE +PC IOL	1,672
9.	Evisceration	901
10.	Glaucoma operation	1,756
11.	ICCE	2,293
12.	ICCE + AC IOL	1,878
13.	Inoculation	889
14.	Lid repair	913
15.	Lid tumor excision	1,820
16.	Probing	683
17.	Pterrigium removal	1,042

18.	Scleral operation	1,756
19.	Scleral Operation	1,753
20.	Scleral tear	1,581
21.	Skin Graft Release of Scar	1,820
22.	Strabotomy/squint	1,893
23.	Sub-conjunctiva injection	694
24.	Tarsal picking/bilateral	721
25.	Tarsotomy	1,047

6. Dental Procedures

1.	Abscess tooth drainage	312
2.	Alveolar bone fracture/splitting	1,102
3.	Amalgam filing	467
4.	Composite resin filling	779
5.	Excision of periodontitis	767
6.	Preapicalaspextomy	775
7.	Root canal filling	761
8.	Splinting	807
9.	Supra & sub gingival(calculus scaling)	757
10.	Surgical extraction	760
11.	Temporary filling	856
12.	Tooth extraction	463
13.	Ultrasonic scaling	775
14.	With arch bar & wire	1,113

7. Radiology Test

ማሽሰቢያ፡ -ተገልጋዩ በቀጥታ ከሚከፈለው የግል ህክምና አገልግሎት ክፍያ (PW price) ላይ የአላቂ እቃዎች

ዋጋ (PW supply cost) ተቀንሶ ለሆስፒታሉ ገቢ ከተደረገ በኋላ ቀሪው በግል ህክምና አገልግሎት የተገኘ ትርፍ ይሆናል፡፡

No	Services	PW Price	PW Supply cost
1.	Abdomen/Plain/adult	60	20
2.	Abdomen/Plain/Infant	50	10
3.	Barium Enema	81	27
4.	Barium Meal Follow through	111	37
5.	Ba-Swallow	93	31
6.	Ba-Swallow with castor oil	109	36
7.	Cervical Myelograph	121	40
8.	Cervical spine PA & LAT	120	40
9.	Chest/adult/PA	60	20
10.	Chest/adult/PA & LAT	120	40
11.	Chest/infant/AP	50	10
12.	Chest/infant/PA & LAT	100	25

No	Services	PW Price	PW Supply cost
13.	Cyst Uretrography	114	38
14.	Dental X-ray	100	40
15.	ECG	70	30
16.	Fistulography	121	40
17.	Foot	60	20
18.	Forearm/Adult	60	20
19.	Forearm/Infant	40	10
20.	Fumer/adult	60	20
21.	Fumer/Infant	40	10
22.	GVU/IVP	169	56
23.	Hand	60	20

24.	Histography	109	36
25.	Humorous	60	20
26.	Joint Ankle	60	20
27.	Joint Cervical	60	20
28.	Joint Elbow	60	20
29.	Joint Hip	60	20
30.	Joint Knee	60	20
31.	Joint Shoulder	60	20
32.	Joint Wrist	60	20
33.	Leg/ Infant	50	10
34.	Leg/Adult	60	20
35.	Lumbar Spine/Infant	100	20
36.	Lumbar Spine/PA & LAT	120	40
37.	Lumbar-Lumbar/Adult	60	20
38.	Lumbo- Sacral/Adult	120	40
39.	Mandible PA & LAT	120	40
40.	Nasal bone	60	20

No	Services	PW Price	PW Supply cost
41.	Pelvis/Adult	60	20
42.	Pelvis/Infant	50	10
43.	Sinus PA	60	20
44.	Skull PA & LAT	120	40
45.	Thoraco Spine PA & LAT	120	40
46.	Thoraco Spine PA and LAT/ adult	120	40
47.	Thoraco Spine PA and LAT/ child	100	20
48.	Ultrasound	90	20
49.	Fluoroscopy Exam	350	50
50.	Electroencephalography (EEG)	300	100

51.	CT	350	200
52.	MRI	400	250

8. Miscellaneous

No.	Services	PW price	PW Supply cost
1.	Card/ outpatient Consultation Fee for Gps	45	5
2.	Card/ outpatient Consultation Fee specialist	60	5
3.	Inpatient senior Consultation per day	50	
4.	IPD, Bed Day according to the class level	100-120	
5.	Medical examinations Certificate	45	5
6.	Physician Round per day per patient	10	
7.	Physiotherapy procedures according to the level of intervention	25-40	
8.	Nerve conduction study	350	100
9.	Anesthetics procedure	500	50

የግል ህክምና አገልግሎት የትርፍ ክፍፍል

ከተጣራው የግል ህክምና ገቢ 70% ለጤና ባለሙያ 15% ለሆስፒታል እና ቀሪው 15% ለአስተዳደርና ለድጋፍ ሰጪ ሰራተኞች ይውላል። ከሁሉም እኩል 1 እንደ በመቶ ተቀንሶ 3 በመቶ የግል ህክምና ክፍል ቀጣይነትን ለማረጋገጥ ጥቅም ላይ ይውላል። በዚህም መሰረት የጤና ባለሙያው ድርሻ የሆነው 69 በመቶ ሰንጠረዥ /ሀ/ ላይ በተመለከተው መሰረት ለአስተዳደር ሰራተኞች ድርሻ 14 በመቶ በሰንጠረዥ /ለ/ ላይ በተመለከተው መሰረት የቁርጥ ክፍያ ተከፋጮች ድርሻ ከተቀነሰ በኋላ ቀሪው ወደ 100% ተቀይሮ የሚከፋፈል ይሆናል።

ሰንጠረዥ ሀ

[illegible]

	15%	Nurse												
	5%	Pharmacy												

ሰንጠረዥ ለ

Administrative staff		
Accountant		10.7%
Cash collectors		12.9%
Store man		2.1%
Main cashier		2.1%
Cleaner		17.9%
Porter		9.3%
Laundry		5.7%
Lab assistant		1.4%
X-ray assistants		1.4%
Operator		1.4%
CSSD		3.6%
Registration		12.9%
Gard		9.3%
Miscellaneous *		9.3%
Department Heads		ብር

CEO		2000 -2500
Medical Director		1500 -2000
Private wing coordinator		2000 -2500
Finance Head		500 -1000
Auditor		500 -1000
Registration(MR) Head		300
Cleaner's Head		300
Gard/Security Head		300
Driver's head		300

* እንደአስፈላጊነቱ ለአስተዳደራዊ ክፍሶች የሚውል